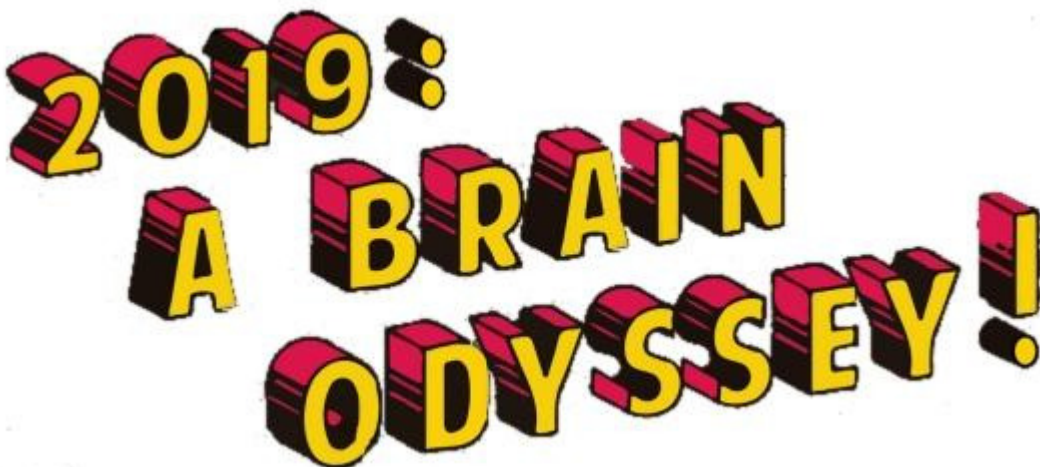

In dit **Het Natuurhistorisch Nieuws**: weekend over het brein in samenwerking met het Erasmus MC, topstukken uit nestencollectie Mamoru Suzuki, bijscholling en bijtelling, Zondagmiddag@HetNatuurhistorisch over Leo Vroman, 'Fck de ijsbeer', nieuwe tentoonstelling Irene Goede, Parkgeheimenwandeling voor families, aanwinst(je) mammoet, beeldoverzicht Museumnacht010 en uitslag bloedcellentellen, Het Natuurspreekuur en de agenda.

Museum

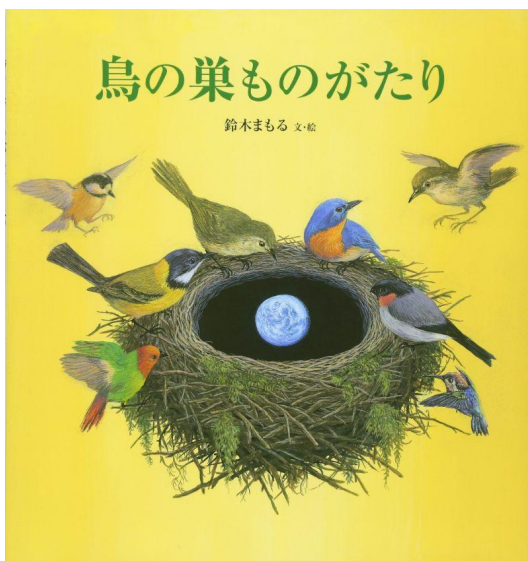
2019: A Brain Odyssey! - 16 en 17 maart

Ontdek wat er in je hersenen gebeurt als je heel snel rondjes draait in je stoel, doe mee met de ruggenmergquiz of maak een breinimplantaat met LEGO steentjes. In het weekend van **16 en 17 maart 2019** organiseert de afdeling Neurowetenschappen van het Erasmus MC, in samenwerking met Het Natuurhistorisch, het evenement '2019: A Brain Odyssey!' om aandacht te vragen voor de manier waarop het brein functioneert en het onderzoek dat door neurowetenschappers wordt gedaan naar neurologische afwijkingen. **Kom** en ontdek het brein! Als je meer wilt weten over dit ongelofelijk orgaan en het huidige hersenonderzoek neem dan deel aan de workshops en lezingen georganiseerd in Het Natuurhistorisch en ga mee met een tour in de laboratoria van het naastgelegen Erasmus MC om te zien waar en hoe hersenonderzoek echt plaats vindt. Voor

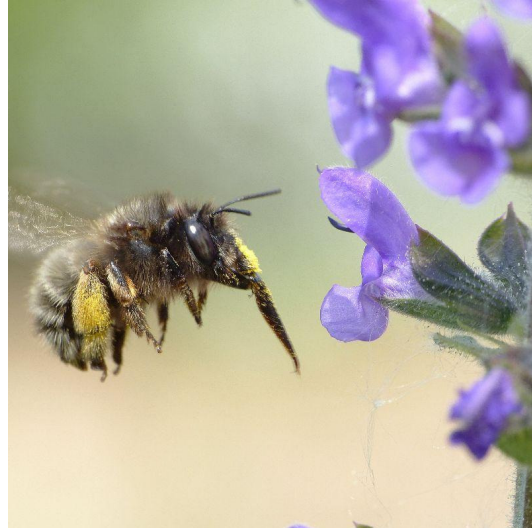
programma en aanmelden voor de gratis lezingen, workshops en labtours, [klik hier](#). **Aanmelden** is noodzakelijk, deelname gratis en mogelijk vanaf 6 jaar (afhankelijk van de workshop). Voor de rondleidingen door de laboratoria van het Erasmus MC geldt een minimumleeftijd van 16 jaar. '2019: A Brain Odyssey!' maakt deel uit van het internationale Brain Awareness initiatief, een wereldwijde beweging om een brug te slaan tussen wetenschap en het grote publiek.

Vogelnesten van Mamoru Suzuki

Schrijver en illustrator Mamoru Suzuki (1952) ontdekte op het Japanse platteland de schoonheid en het vernuft van vogelnesten. Hij verzamelde meer dan 500 verlaten nesten van ruim 200 vogelsoorten en werd een self-made nestenonderzoeker. Met zijn wetenschappelijke kennis, gecombineerd met de blik van een kunstenaar, schreef en illustreerde hij [bijzondere boeken](#) over vogelnesten. Met een koffer vol topstukken uit zijn nestencollectie, is Mamoru Suzuki momenteel in Nederland. Aange trokken door het beroemde ijzeren duivennest van Het Natuurhistorisch, doet Mamoru het museum aan waar hij in de Hoboken Salon [zijn nesten](#) vertoont, er over vertelt en live tekent. Met speciale aandacht voor hoe de relatie vogel - mens weerspiegelt in vogelnesten. Wees welkom op **23 maart 2019** vanaf 15:30 tot 17:00. De activiteit is doorlopend, voor alle leeftijden en gratis met een geldig toegangsbewijs van het museum. Voertaal: Japans, Engels en Nederlands.

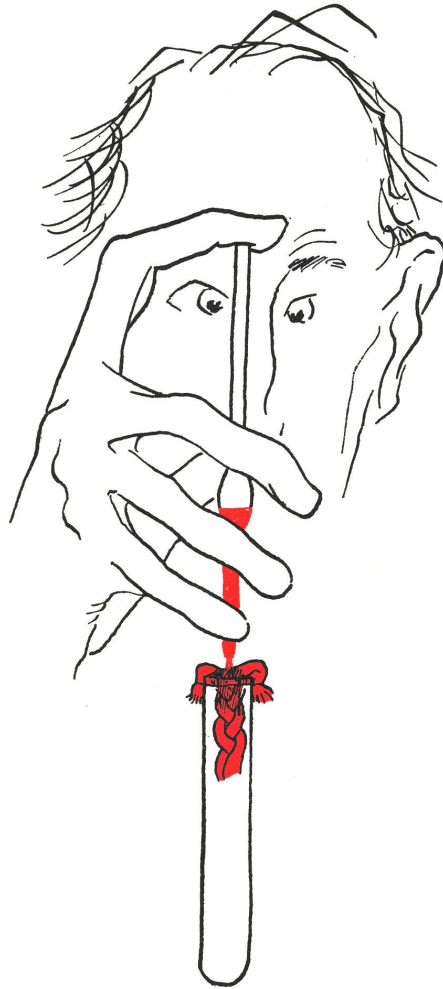
Lezing over Leo Vroman

Bijscholing en wandelexcursie bijen

Denk jij bij 'bij' aan een vriendelijk geel-zwart insect? Kom dan ontdekken dat er in Nederland bijna 360 soorten wilde bijen voorkomen. Meer kennis over bijen is hard nodig, want de Nederlandse wilde bijen zijn in gevaar. Onderzoekers willen graag weten waar ze wonen en met hoeveel ze zijn. Op 13 en 14 april wordt daarom de [Nationale Bijentelling](#) georganiseerd en iedereen wordt gevraagd om mee te doen aan dit landelijk bijenonderzoek. Om de kennis bij te spijkeren organiseert Het Natuurhistorisch een [bijscholing](#). **Zondag 14 april** zal ecooloog Wouter Moerland in het museum een korte presentatie geven over bijen, hoe we ze kunnen helpen en hoe verschillende soorten te herkennen zijn. Gelukkig niet alle 360, in april zijn er zo'n 20 soorten in de tuin waar te nemen. Aansluitend gaat de groep onder leiding van de deskundige naar buiten voor een bijenwandeling rondom het museum. De activiteit is voor iedereen vanaf 7 jaar en gratis met een toegangkaart voor het museum. De bijscholing begint om 11:30, de wandeling om 12:00.

Als tentoonstellingsmaker had Niels de Zwarte toegang tot uniek archiefmateriaal en kan hij als geen ander het verhaal van Leo Vroman vertellen. En dat doet hij op zondag 31 maart. Vroman was bioloog en heeft zich zijn leven lang verdiept in de wereld van bloed. Een van zijn ontdekkingen over het gedrag van het rode levenssap is zelfs 'het Vroman-effect' gaan heten. Over dit onderzoek heeft hij ook altijd tekeningen en gedichten gemaakt: kunst en wetenschap waren voor hem onafscheidelijk. Wat hij precies heeft onderzocht, hoe zijn leven is verlopen en hoe hij samen met zijn grote liefde Tineke oud geworden is in de Verenigde Staten is de rode draad van deze lezing. Met aansluitend een begeleid bezoek aan de tentoonstelling Warm, Rood, Nat & Lief - het bloed van Leo Vroman. Kom luisteren op **31 maart 2019**, stipt 15:00 uur.

Club Imagine: 'Fck de IJsbeer' - dierenliefde in een tijd van massaal uitsterven

Zin in een inspirerende avond in het museum? Op **28 maart 2019** manoeuvreert Club Imagine van 19:00 - 21:00 uur door de museumcollecties en presentaties van Het Natuurhistorisch, op zoek naar een ecologisch begrip van opjagen, aanpassen, en uitsterven. Sprekers zijn onder andere:

Bram Langeveld, conservator van Het Natuurhistorisch, die met de beesten in (eigen) huis vertelt over keystone-species, flagship-species, en lazarus-species: elk dier als topje van een levend systeem;

Rene ten Bos, filosoof, publiceert begin maart het boek 'extinctie', en neemt je mee in een benade-ring die extinctie een intieme gebeurtenis maakt: dicht op je huid, maar nimmer in je bezit;

Theatermakers Boogaerdt/Van der Schoot die op zoek zijn naar rituelen en omgangsvormen, om ons tot de grote dood van een hele soort te kunnen verhouden; En andere denkers en beeldenmakers, die helpen om voorbij de IJsbeer te zien wat er werkelijk in beweging is. Afsluitend zoals altijd gelegenheid na te praten en door te denken, met de zintuigen op scherp dankzij een bijzondere cocktail van de Bloesembar. Let op: tussen de kwetsbare, opgezette dieren is er deze editie maximaal ruimte voor 50 deelnemers! Toegang gratis, maar aanmelden verplicht. Deze editie is een bijzondere samenwerking tussen Het Natuurhistorisch en Theater Rotterdam's Club Imagine, oefenplaats voor aardbewoners.

Tentoonstelling

verwacht: De reuzenkraak is liever lui - met illustraties van Irene Goede

De Kleine Wetenschap - de populaire kinderwetenschapsrubriek van NRC Handelsblad - bracht jarenlang nieuws over resultaten van onderzoek naar dieren en hun vaak verbazingwekkende gedrag. Bij die stukjes stonden altijd natuurgetrouwe dierenillustraties van Irene Goede die, vaak met een kwinkslag, de speelse toon van de teksten perfect aanvullen. De honderd leukste stukjes dieren nieuws en de mooiste illustraties worden

gebundeld in het boek 'De reuzenkraak is liever lui' dat in april verschijnt. Speciaal voor het museum maakte Irene Goede een selectie uit haar map met dierenillustraties die van 23 maart t/m 23 juni 2019 wordt geëxposeerd. Het zijn ruim vijftig originelen, stuk voor stuk juweeltjes die zowel de dieren als het onderzoek naar hun gedrag zodanig verbeelden dat ze zelfs zonder tekst een intrigerend verhaal vertellen.

Educatie

Parkgeheimenwandeling

Hou je van speuren, buiten zijn, een beetje peuren in de grond? En ben je nieuwsgierig, zo eentje die tegels optilt om te kijken wat eronder zit of juist in de verte tuurt, op zoek naar vogels? Ga dan mee op stap met een stadsecoloog voor een wandeling vol avontuur in Het Park! Elke 1e zondag van de maand start om 10.00 uur een wandeling vanaf Dudok in Het Park. Tijdens de wandeling van zaterdag 7 april 2019 ga je met Wouter Moerland, ecooloog bij Bureau Stadsnatuur, op zoek naar voorjaarsinsecten en andere natuur die zich in het voorjaar laat zien. Je krijgt een mooi bewaardoosje van Het Natuurhistorisch mee om je vondsten in te bewaren, en een blocnote om tekeningen in te maken of andere zaken in op te schrijven die je wilt onthouden. Aanmelden kan [hier](#).

Natuurspreekuur

Elke eerste woensdagmiddag van de maand is er een spreekuur voor museumbezoekers. Neem je gevonden botten, veren, fossielen, schelpen of andere natuurvondsten mee en laat een expert beoordelen wat het is! Het Natuurspreekuur is doorlopend te bezoeken van 14.30 tot 15.30 uur. Ook foto's en andere natuurvragen zijn van harte welkom. Kosten: een toegangkaartje voor het museum (geen extra kosten voor het spreekuur). Op woensdag is het museum altijd gratis voor kinderen t/m 15 jaar.

Collectie

Nieuw in de collectie: miniknieschijf mammoet

Mammoeten waren grote dieren en hadden dus ook grote botten. Maar niet alle 334 botten in het mammoetskelet waren groot. Onlangs ontvingen we een fijne schenking van de heer Wiesenhaan: een collectie fossiele botten van de Zandmotor. Hieruit determineerde onze honorair onderzoeker Dick Mol twee sesambeentjes van een wolharige mammoet. Deze botjes zijn helemaal compleet en meten nauwelijks vijf centimeter. Ze zaten achter de vingers en tenen van de mammoet. Ze fungeerden daar als een soort miniknieschijven. Hoewel de museumcollectie bijna 1000 mammoetbotten bevat, gaat dit vaak om grotere botten zoals dijbeenderen. De sesambeentjes zijn erg zeldzaam omdat ze vaak over het hoofd gezien worden en vormen dus een waardevolle aanvulling op de collectie.

Museumnacht

Museumnacht010 2019 was bloedserieus en druk

Ook tijdens de Museumnacht 2019, op 2 maart, was Het Natuurhistorisch het kloppend hart van natuurminded Rotterdam. Het werk van de wereldberoemde hematoloog (bloedwetenschapper), dichter, schrijver en tekenaar Leo Vroman was de levensader van het programma. De Rotterdamse muzikant Bart Hoevenaars zong Vromans teksten. Biologische Bloody Mary's vonden gretig aftrek bij de Bloedbank en nachtelijke bezoekers testten hun kennis van het rode levenssap in de Bloedquiz. Ruim 2700 bezoekers zorgden voor een drukke, sfeervolle Museumnacht.

De bloedbankdames, biologische Bloody Mary's en een hot shot. (Aad Hoogendoorn)

Bij de Bloedbank konden bezoekers naast rode sappen en bloederige cup cakes ook een zoete hart- en bloedvatenoppepper krijgen. De oppepper zorgde voor blijheid, aandrang tot dans, vlinders in de buik en de smaak naar meer... (Aad Hoogendoorn)

De bloedquiz trok steeds een volle Hoboken Salon, Bloedquizmaster André de Baerdemaeker houdt een mooi betoog en directeur Kees Moeliker geeft antwoord op de vraag waar de anus van de bloedzuiger zit. (Niels de Zwarte en Aad Hoogendoorn)

Winnaar prijsvraag Bloedcellentellen

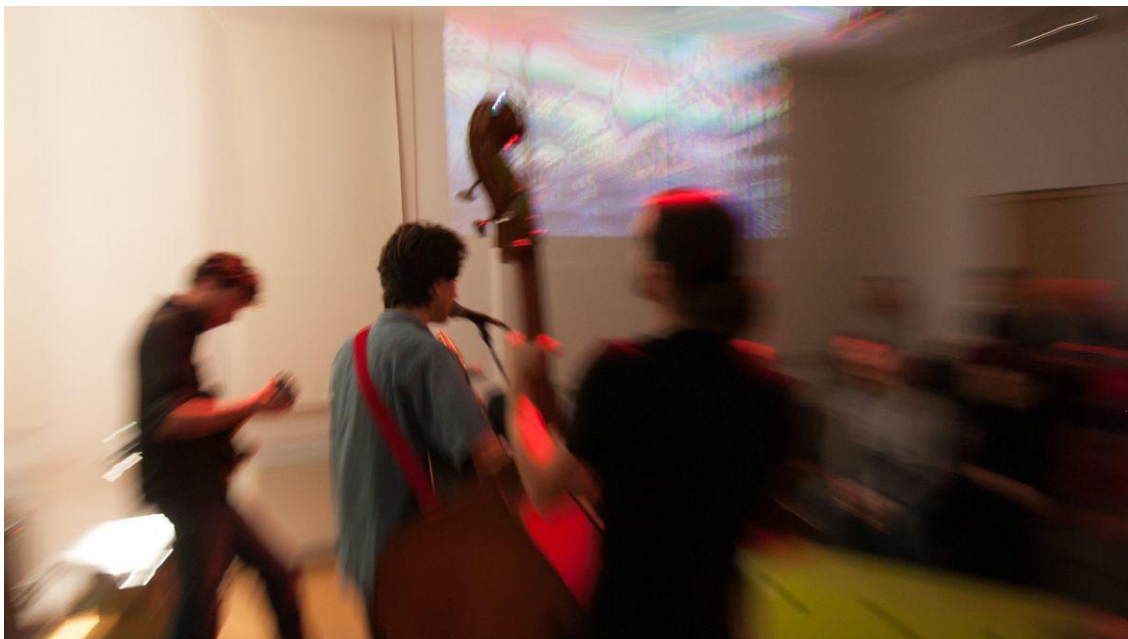
De prijsvraag 'Hoeveel rode bloedcellen bevat deze pot met runderbloed?' zorgde voor hoofdbrekers. Het juiste antwoord (circa 6.305.000.000) werd met 6.111.222.333 verbluffend dicht benaderd door **Miryeya Krijgsman**. Zij wint een origineel 'Het Natuurhistorisch Schaamluis t-shirt' en het boek 'En toch is alles wat we doen natuur' met

de mooiste gedichten van Leo Vroman over het leven in en rondom ons. **Lisa van den Berg** was een goede tweede met 6.501.196.832 en **Lindy Jansen** kwam met 6.587.831.872 rode bloedcellen ook aardig in de buurt van het juiste aantal. Verder liepen de antwoorden uiteen van 0 tot 'honderdmiljoenmiljard'.

De aantallen rode bloedcellen in runderbloed schommelen tussen 5 en 8 miljoen per microliter (1/1000 liter). Bij onze berekening zijn we uitgegaan van 6,5 miljoen rode bloedcellen per microliter, dat is 6,5 miljard per liter. De pot bevatte 970 ml, dus 6.305.000.000 rode bloedcellen. (Niels de Zwarte)

De Rotterdamse muzikant Bart Hoevenaars zong Leo Vroman. Bezoekers luisterden naar onverschrokken gedichten over thema's als natuur, menselijk onvermogen, de dood, liefde en het verglijden van de tijd gevangen in uitgekende, melancholieke popcomposities à la Elliot Smith, the Villagers, J.J. Cale, Mark Knopfler en Lou Reed. (Niels de Zwarte)

Er was ook aandacht voor de vaste collecties van het museum. (Aad Hoogendoorn)

Agenda

16 en 17 maart

Kom en ontdek het brein, door museum en Erasmus MC

16 maart

Inlooprondeleiding_door museum

23 maart

Inlooprondeleiding, door museum

23 maart

Vogelnesten van Mamoru Suzuki demonstratie en live tekenen

28 maart

Club Imagine met Fck de ijsbeer

30 maart

Inlooprondeleiding, door museum

31 maart

zondagmiddag@HetNatuurhistorisch over Leo Vroman

3 april

Natuurspreekuur laat je vondsten determineren door de conservator

6 april

Inlooprondeleiding, door museum

7 april

Parkgeheimenwandeling, familie-excursie door Het Park

14 april

Bijtscholing en excursie bijen

16 april

Inlooprondeleiding, door museum

Kijk voor meer informatie op onze website: www.hetnatuurhistorisch.nl

Facebook

Twitter

Website

Copyright © | 2019 | *Het Natuurhistorisch* | All rights reserved.

Natuurhistorisch Museum Rotterdam
Westzeedijk 345 (Museumpark)
3015 AA Rotterdam
info@hetnatuurhistorisch.nl
www.hetnatuurhistorisch.nl
010-4364222

Het Natuurhistorisch Nieuws wordt verstuurd naar iedereen die interesse heeft getoond in het museum en iedereen die zich heeft aangemeld voor de nieuwsbrief via onze site.

[Wanneer u Het Natuurhistorisch Nieuws niet meer wilt ontvangen, klik dan hier.](#)

This email was sent to <<Emailadres>>

[why did I get this?](#) [unsubscribe from this list](#) [update subscription preferences](#)

Het Natuurhistorisch · Westzeedijk 345 · Rotterdam, 3015 AA · Netherlands

